

III. Recht op arbeidsongeschiktheidsuitkeringen na de wettelijke pensioenleeftijd – Stelsel van de werknemers

In het Belgisch Staatsblad van 14 juni 2023 is de wet van 4 juni 2023 tot wijziging, wat de uitkerings- en moederschapsverzekering betreft, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 gepubliceerd.

Het hoofdstuk 5 vervangt artikel 108 van de voormelde gecoördineerde wet en handelt over het recht op uitkeringen vóór en vanaf de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de wettelijke pensioenleeftijd wordt bereikt.

I. Toelichting van de regeling

1. Arbeidsongeschiktheid die begint vóór de maand die volgt op de maand waarin de betrokkene de wettelijke pensioenleeftijd bereikt (art. 108, 1° van de gecoördineerde wet van 14.07.1994)

1.1. Principe

Indien de arbeidsongeschiktheid begint vóór de maand die volgt op de maand waarin de verzekerde de wettelijke pensioenleeftijd bereikt, worden de uitkeringen geweigerd vanaf de maand volgend op die waarin deze verzekerde de wettelijke pensioenleeftijd heeft bereikt.

Wanneer de verzekerde echter op dat ogenblik nog niet gedurende zes maanden arbeidsongeschikt is erkend, blijft hij recht hebben op uitkeringen voor de resterende periode (voor de nog te lopen periode tot het einde van de zesde maand van primaire ongeschiktheid).

In dat kader is het niet langer vereist dat de betrokkene na de maand waarin hij de wettelijke pensioenleeftijd heeft bereikt, de hoedanigheid van gerechtigde moet behouden door middel van een onderwerping aan de “RSZ-wet” van 27 juni 1969 opdat de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen kunnen worden toegekend.

Voorbeeld:

Een werknemer wordt ziek op 1 augustus 2023 en bereikt de leeftijd van 65 jaar op 15 september 2023. Hij beslist om nog niet zijn rustpensioen met ingang van 1 oktober 2023 op te nemen. De betrokkene zal kunnen worden vergoed vanaf 1 augustus 2023 – behalve voor de eventuele periode gedekt door het gewaarborgd loon – tot en met 30 september 2023 én ook vanaf 1 oktober 2023 tot en met uiterlijk 31 januari 2024 (voor zover hij arbeidsongeschikt erkend blijft tijdens deze periode).

1.2. Impact van de toekenning van een rustpensioen (art. 108, 3° van de gecoördineerde wet van 14.07.1994)

Artikel 235, § 1 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 bepaalt dat, onverminderd de bepalingen van de wetgeving inzake rust- en overlevingspensioenen, de gerechtigde, die uit welke hoofde ook aanspraken kan doen gelden op een ouderdoms-, een rust-, een anciënniteitspensioen of op eender welk als dergelijk pensioen geldend voordeel, toegekend hetzij door een Belgische of een buitenlandse instelling van sociale zekerheid, hetzij door een openbaar bestuur, een openbare instelling of een instelling van openbaar nut, respectievelijk aanspraak kan maken, naargelang hij personen ten laste heeft of niet, op een bedrag gelijk aan het verschil tussen 150 of 125 procent van de uitkering wegens arbeidsongeschiktheid, vastgesteld voor de gerechtigde met personen ten laste, en het bedrag van het pensioen of van het als dusdanig geldend voordeel in werkdagen gewaardeerd zonder het dagbedrag van de uitkering te mogen overschrijden dat hem zou toegekend worden indien er geen cumulatie was.

1.2.1. SITUATIE TOT EN MET DE LAATSTE DAG VAN DE MAAND WAARIN DE WETTELIJKE PENSIOENLEEF TIJD IS BEREIKT

De voormelde cumulatieregels bedoeld in artikel 235, § 1 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 is steeds van toepassing (als de toepasselijke pensioenreglementering geen weigering van het rustpensioen bepaalt zodra arbeidsongeschiktheidsuitkeringen worden genoten¹).

1.2.2. SITUATIE VANAF DE EERSTE DAG VAN DE MAAND VOLGEND OP DE MAAND WAARIN DE WETTELIJKE PENSIOENLEEF TIJD IS BEREIKT

Behalve in de situatie waarin het rustpensioen krachtens het Belgische **werknemersstelsel** (overeenkomstig het K.B. nr. 50 van 24.10.1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers) wordt genoten, is de voormelde cumulatieregels bedoeld in artikel 235, § 1 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 van toepassing (op voorwaarde dat de toepasselijke pensioenreglementering geen weigering van het rustpensioen bepaalt zodra arbeidsongeschiktheidsuitkeringen worden genoten²).

Indien de betrokkene aanspraken kan doen gelden op het rustpensioen krachtens het Belgische werknemersstelsel (beslissing tot opname van dit pensioen), dienen de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen steeds te worden geweigerd. Het gegeven dat de betrokkene beslist om te verzaken aan de toekenning van het rustpensioen krachtens het Belgische werknemersstelsel, doet hieraan geen afbreuk.

2. Arbeidsongeschiktheid die begint na de maand waarin de betrokkene de wettelijke pensioenleeftijd heeft bereikt (art. 108, 2° van de gecoördineerde wet van 14.07.1994)

2.1. Principe

Indien de arbeidsongeschiktheid begint na de maand waarin de verzekerde de wettelijke pensioenleeftijd heeft bereikt, kan deze verzekerde aanspraak maken op uitkeringen gedurende de eerste zes maanden van primaire ongeschiktheid. De uitkeringen worden dus geweigerd vanaf de eerste dag van de zevende maand van primaire ongeschiktheid.

1. Er dient te worden opgemerkt dat de actuele Belgische pensioenreglementering van het zelfstandigenstelsel (vgl. art. 30bis, eerste lid van het K.B. nr. 72 van 10.11.1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen) en van het ambtenarenstelsel (vgl. art. 91, eerste lid van de programmawet van 28.06.2013; een uitzondering vormt evenwel het pensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid dat onbeperkt kan worden gecumuleerd met arbeidsongeschiktheidsuitkeringen) de cumulatie met arbeidsongeschiktheidsuitkeringen principieel verbiedt zodat de betrokkene dient te verzaken aan het rustpensioen van het andere stelsel opdat hij daadwerkelijk de uitkeringen kan genieten.
2. Vgl. voetnoot 1.

In het kader van dit recht op uitkeringen is het niet langer vereist dat de hoedanigheid van gerechtigde moet behouden blijven door middel van een onderwerping aan de “RSZ-wet” van 27 juni 1969. Het volstaat dat de betrokken verzekerde na de maand waarin de wettelijke pensioenleeftijd is bereikt als werknemer (of gelijkgesteld) tewerkgesteld is geweest (vgl. de bedoeling om na het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd extra pensioenrechten op te bouwen).

De verzekerbaarheidsvoorwaarden inzake wachttijd en behoud van het recht op uitkeringen en de “dertig-dagen-regel” (gerechtigde zijn op uitkeringen binnen de dertig dagen vóór het begin van de arbeidsongeschiktheid) blijven uiteraard volledig van toepassing.

 Opmerking: Indien de gerechtigde opnieuw arbeidsongeschikt erkend wordt buiten de termijn van hervat bedoeld in artikel 87, vierde lid van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994, opent hij een nieuw recht op primaire ongeschiktheidsuitkeringen gedurende maximaal zes maanden.

 Voorbeeld:

Een werknemer bereikt de leeftijd van 65 jaar op 15 juli 2023 en hij beslist om nog niet zijn rustpensioen met ingang van 1 augustus 2023 op te nemen.

Hij is arbeidsongeschikt vanaf 1 september 2023 tot en met 20 oktober 2023. De betrokkene zal kunnen worden vergoed vanaf 1 september 2023 – behalve voor de eventuele periode gedekt door het gewaarborgd loon – tot en met 20 oktober 2023.

Hij is opnieuw arbeidsongeschikt vanaf 15 januari 2024. De betrokkene zal opnieuw kunnen worden vergoed vanaf 15 januari 2024 – behalve voor de eventuele periode gedekt door het gewaarborgd loon – tot en met uiterlijk 14 juli 2024 (en voor zover hij arbeidsongeschikt erkend blijft tijdens deze periode).

2.2. Impact van de toekenning van een rustpensioen (art. 108, 3° van de gecoördineerde wet van 14.07.1994)

Artikel 235, §1 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 bepaalt dat, onverminderd de bepalingen van de wetgeving inzake rust- en overlevingspensioenen, de gerechtigde, die uit welke hoofde ook aanspraken kan doen gelden op een ouderdoms-, een rust-, een anciënniteitspensioen of op eender welk als dergelijk pensioen geldend voordeel, toegekend hetzij door een Belgische of een buitenlandse instelling van sociale zekerheid, hetzij door een openbaar bestuur, een openbare instelling of een instelling van openbaar nut, respectievelijk aanspraak kan maken, naargelang hij personen ten laste heeft of niet, op een bedrag gelijk aan het verschil tussen 150 of 125 procent van de uitkering wegens arbeidsongeschiktheid, vastgesteld voor de gerechtigde met personen ten laste, en het bedrag van het pensioen of van het als dusdanig geldend voordeel in werkdagen gewaardeerd zonder het dagbedrag van de uitkering te mogen overschrijden dat hem zou toegekend worden indien er geen cumulatie was.

Behalve in de situatie waarin het rustpensioen krachtens het Belgische **werknemersstelsel** (overeenkomstig het K.B. nr. 50 van 24.10.1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers) wordt genoten, is de voormelde cumulatierregel bedoeld in artikel 235, § 1 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 van toepassing (op voorwaarde dat de toepasselijke pensioenreglementering geen weigering van het rustpensioen bepaalt zodra arbeidsongeschiktheidsuitkeringen worden genoten³).

Indien de betrokkene aanspraken kan doen gelden op het rustpensioen krachtens het Belgische werknemersstelsel (beslissing tot opname van dit pensioen), dienen de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen steeds te worden geweigerd. Het gegeven dat de betrokkene beslist om te verzaken aan de toekenning van het rustpensioen krachtens het Belgische werknemersstelsel, doet hieraan geen afbreuk.

3. Er dient te worden opgemerkt dat de actuele Belgische pensioenreglementering van het zelfstandigenstelsel (vgl. art. 30bis, eerste lid van het K.B. nr. 72 van 10.11.1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen) en van het ambtenarenstelsel (vgl. art. 91, eerste lid van de programmawet van 28.06.2013; een uitzondering vormt evenwel het rustpensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid dat onbeperkt kan worden gecumuleerd met arbeidsongeschiktheidsuitkeringen) de cumulatie met arbeidsongeschiktheidsuitkeringen principieel verbiedt zodat de betrokkene dient te verzaken aan het rustpensioen van het andere stelsel opdat hij daadwerkelijk de uitkeringen kan genieten.

II. Inwerkingtreding

Deze omzendbrief heeft uitwerking met ingang van **1 juli 2023** en is van toepassing op de periodes van arbeidsongeschiktheid die vanaf deze datum aanvatten, evenals op de periodes van arbeidsongeschiktheid die op diezelfde datum nog lopende zijn.

Vervangt omzendbrief 2019/137 van 24 april 2019.⁴

Omzendbrief V.I. nr. 2023/194- 44/257 van 17 juli 2023.

4. Gepubliceerd in het I.B. nr. 2019/2.